

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 10.06.2010
Sayı: 2010/6499

- 15069

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Zafer ÇAĞLAYAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.06.2010

Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

Hürriyet Gazetesi Yazarı Şükrü KIZILOĞ, 07.06.2010 tarihinde köşesinde yazdığı yazı şu şekildedir.

“MUZ KABUĞUNDA KAYAN VERGİLER

‘AYAĞININ altına muz kabuğu koyup kaydırmak’ deyimini herkes bilir ama ithal muzda kayan vergileri herhalde kimse bilmiyordu.

Aynı şekilde, 1987 yılında 3 bin ton olan muz ithalinin, bugün itibariyle yıllık 180 bin tona yaklaştığını da herhalde çok kişi bilmiyordu.

İLGİNÇ BİR TABLO

1987 yılında, Türkiye’de üretilen muz 35 bin ton iken 3 bin ton muz ithal ediliyordu. Başka bir anlatımla, 1987 yılında Türkiye’deki üretimin onda biri kadar muz ithal ediliyordu.

1993 yılında, Türkiye’de üretilen muz 18 bin tona gerilerken, ithal muz 3 bin tondan, 155 bin tona çıkmış. Yani 1987 yılına kıyasla 1993’te muz ithalatı yüzde 5000 civarında artmış.

Ekonomik kriz dönemlerinde, ithalatta geçici gerilemeler olmuş ama bugün itibariyle yerli muz üretimi 150 bin ton civarında. İthal muz 200 bin tona doğru gidiyor.

Bu aşamada, ithal muza yüzde 150’yi bulan gümrük vergisi uygulanmak suretiyle, yerli üretici korunmaya çalışılıyor.

UYANIKLIĞIN BÖYLESİ

Muz ithalinde uygulanan yüzde 150 civarındaki vergi, ciddi bir oran. Ancak bazı uyanık ithalatçılar, muz kabuğuna değil ama ithal fiyatına aşağıya doğru basıp, kendileri yerine vergileri kaydırıyorlar.

Nasıl mı?

Onlar açısından çok basit!

İthal muzun, 19.1 kg’lık box fiyatı (ambalaj ve nakliye dahil) 10 dolar.

Uyanık ithalatçı ne yapıyor?

Örneğin Ekvator'dan, 6.95 dolara (nakliye ve ambalaj hariç) aldığı 19.1 kg'lık box fiyatı olan muz, vergi cenneti bir ülkede kurulmuş olan şirkete fatura ettiriyor. Vergi cenneti ülkedeki şirkette Türkiye'deki ithalatçıya (nakliye ve ambalajı da dahil) 6 dolara satıyor.

Böyle olunca, yüzde 150 vergi olarak, 19.1 kg'lık box için 9 dolar gümrük vergisi ödüyor.

Dürüst ithalatçı da nakliye ve ambalaj dahil, 10 dolar üzerinden 15 dolar gümrük vergisi ödüyor. Böyle olunca, uyanık ithalatçılar düşük maliyet avantajı nedeniyle hem yüksek tutarda haksız kazanç sağlıyor ve hem de diğerine kıyasla düşük fiyata satabiliyorlar. Devletin de gümrük vergisi ve KDV olarak daha az vergi tahsil ettiği için vergi kaybı oluyor.

Bu arada hiçbir yetkili de "Yahu arkadaş, siz dünya piyasa birim fiyatlarının yüzde 40 altında muz ithal ediyorsunuz. Bu nasıl oluyor?" diye sormuyor!

GÖZETİM YA DA KİLO BAŞI VERGİ

Muz ithalatçılarının önemli kısmının, cari dünya piyasa fiyatlarına göre yüzde 20-60 civarında düşük fiyat beyanında bulunması, muz ithalatında "gözetim uygulaması"nı kaçınılmaz kılıyor. Örneğin daha önce tonu 250 dolar bildirilen sarımsak ithalinde, gözetim sonucu, gerçek ithal fiyatı olan 1.500 dolar seviyelerine çıkmıştı.

Gözetim olayında, bir malın aynı ya da doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar yaratacak miktar ve/veya koşullarda (düşük fiyat, damping yasalarına aykırı ithalat gibi) ithal edilmesi durumunda, bazı önlemler alınabiliyor. İşin doğrusu, muz ithaline yönelik gözetim sonucu, alınan vergiler onmilyonlarca dolar artabilir.

Bu konuda alınabilecek bir başka önlem de "kilo" ya da AB'de olduğu gibi "ton başına sabit fon" olabilir.

Aksi halde, gümrük vergisi ve KDV, muz kabuğunda kayarken, yerli üretici de ciddi zarar görür."

Ülkemizde yaklaşık yıllık muz talebinin yarısı Anamur ve çevresindeki 3 ilçeden karşılanmaktadır. Bu durum 200.000 tona yaklaşan bir üretime tekabül etmektedir.

Mersin ili Anamur ilçesinde yaklaşık olarak 17.000 dekar alanda yetiştirilen muz kalitesi ile ithal ürünlerle rekabet etmektedir. Muz üreticileri derneğinin tahminlerine göre muz üretimi ve işleminde 400 bin kişi çalışmaktadır. Yörede yaklaşık olarak 250 adet olduğu tahmin edilen muz işleme ve pazarlama tesisi bulunmaktadır.

Gübre ve mazot başta olmak üzere diğer birçok girdilerin fiyatlarının artması, muzun üretim maliyetini artırmasına karşın, muz üreticileri maliyet artışını ürün satış fiyatına yansıtamamıştır. 2002 yılında üreticiden alınan muz fiyatı 1700 Lira iken 2010 yılına gelindiğinde bu fiyat 1300-1400 Liraya gerilemiştir. Üretim maliyetlerinin artmasına karşın muz fiyatlarının gerilemiş olması üreticileri zor durumda bırakmaktadır. Bunun yanı sıra sınır ticareti ve kaçak yollarla ülkemize giren muz, fiyatların ithal muzun lehine oluşmasında önemli rol oynamaktadır. Bu durum, muz üreticilerinin haklı şikayetlerine yol açmakta, geçim zorlukları ve işsizliğe sebep olmaktadır. Türkiye'de muz tüketimi yaklaşık olarak 400 bin ton'dur. İç talebin yarısı

yerli üretimle karşılandığına göre diğer yarısının kısmen illegal yollardan karşılandığı belirtilmektedir. Kaçak yollardan ülkemize giren muz miktarının ne kadar olduğu bilinmemektedir.

Buna göre;

- 1- Hürriyet Gazetesi yazarı Şükrü KIZILOĞ'ın yazısında dile getirdiği iddialar doğru mudur?
- 2- Bu iddialar doğru ise ne gibi önlemler alınmıştır?
- 3- Yıllık muz ithalatımız ne kadardır?
- 4- Ülkemize kaçak yollardan muz girişi olmakta mıdır? Devletin istihbarat birimlerinin bu konuda yetkili mercileri bilgilendirdiği doğru mudur? Eğer kaçak yollardan muz girişi var ise miktarı ne kadardır?
- 5- Üreticimizin sorunlarının çözümüne dönük ne gibi tedbirler almaktasınız?